

עסקים ולומדים

זווית יהודית אקטואלית לקהילת אנשי העסקים

פרשת וילך, ו' תשרי התשע"ז

יש ללכת ללכת

ר' הירש, אחד מתלמידי החוזה מלובלין, נסע בדרך. פגש באברך אחד, ושאלו: "האם אתה חסיד?" השיבו האברך: "הלוואי ואהיה יהודי פשוט". אמר לו ר' הירש: "בצעירותי כשנסעתי אל הרבי מלובלין רציתי להיות כמו הבעש"ט, לא פחות מזה. אם רצונך להיות רק יהודי פשוט – אפילו יהודי פשוט לא תהיה". ואכן, כל אדם, ובוודאי כל מנהיג, הרוצה להגיע להישגים צריך לשאוף בגדלות, ולהציב לעצמו רף גבוה של מטרות וציפיות. בחשבון הנפש של הימים הנוראים צריכים אנו לבדוק לא רק את מעשינו, אלא גם את שאיפותינו.

המצווה שלפני האחרונה בתורה היא מצוות הקהל, המופיעה בפרשתנו ואמורה להתקיים בסוכות הקרוב. בהקהל כל עם ישראל מצווים לעלות לירושלים, אחת לשבע שנים, במוצאי שנת השמיטה. מטרת ההתכנסות היא: "למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' א-ל היקם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת... כל הימים..." (דברים לא, יב-ג). רף הציפיות שמציבה התורה במצוות הקהל הוא בלתי נתפס: "לשמור את כל דברי התורה כל הימים". הצלחה של 99% נחשבת בעיני התורה לכישלון. לכאורה, אין זו דרישה ריאלי, אבל התורה רצתה לחנך כל אדם לשאוף למקסימום, לא להסתפק במועט ולא להתפשר על בינוניות. הכינוס הענק והמרשים שהתקיים במעמד הקהל בהשתתפות המלך, הכהן הגדול וכל גדולי ישראל נועד בראש ובראשונה ליצור אצל כל יהודי שאיפות גבוהות לדבוק בתורה, להעצים מוטיבציה ולהביא להתחזקות בפועל בשמירת התורה בשלמות.

דוגמא מובהקת לחתירה מתמדת לשלמות מציבה בפנינו הפרשה בדמותו של משה רבנו. הפרשה נפתחת במילים: "וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל" (שם, א). משה כבר הגיע לגיל 120. זהו יומו האחרון עלי אדמות, אך למרות זאת הוא הולך במרץ בכדי לחזק את יהושע, למסור לעם ישראל שתי מצוות אחרונות ולשאת נאומי תוכחה, ברכה והדרכה.

בגיל 120 אנשים לא נוהגים להתרוצץ. אם יש להם משהו חשוב לומר, הם יזמנו אליהם את השומעים. ברם, משה הוא אדם שאיננו מפסיק ללכת קדימה. הוא לא מוכן לדרוך במקום אף לא יום אחד. משה רבנו לוקח ברצינות את מה שכתב בתורה: "אם בחוקתי תלכו". הסיסמה שלו היתה כמילות השיר הידוע: "יש ללכת ללכת".

משה היה מודע היטב לעצמו ולמגבלותיו. הוא אף מצהיר: "ל'א אוכל עוד לצאת ולבוא". אך יחד עם זאת, כל עוד נשמה באפיו, הוא לא עוצר אלא ממשיך לפעול כמיטב יכולתו. בכך הוא מציב מודל מדהים של מנהיגות המגלמת דבקות במטרה, חתירה למצוינות ושלמות עד סוף הדרך.

גם אנחנו, צריכים להיות מודעים ליכולות ולמגבלות שלנו, לקבוע משימות ריאליות ולא לשגות באשליות. אולם בד בבד עלינו להכיר גם ביכולות ובנקודות החוזק שלנו ולא לקפוא על השמרים הבעש"ט היה אומר שענווה יתרה עלולה להרחיק את אדם מעבודת ה', שכן הוא יחשוב שאין למעשיו כל ערך והשפעה (כתר שם טוב, קמה). אמנם לדברי הרמב"ם צריך כל אדם לראות את עצמו בעשרת ימי תשובה כבינוני, אך כוונתו לתפיסה עצמית של מצב מאוזן בין מצוות ועבירות; הכרה בכך שיש לו חסרונות מצד אחד, אך גם מעלות מצד שני. מורכבות זו מניעה לפעולה התקדמות ושיפור. מכאן עולה שבכל מה שנוגע להתנהגות אנושית ודתית כל אחד אמור לשאוף למצוינות ולא להתפשר על בינוניות.

ההליכה קדימה היא מסימני ההיכר של האדם. הנביא זכריה אומר ליהושע הכהן הגדול: "ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה" (זכריה ג, ז). המלאכים נקראים "עומדים", אולם בני האדם צריכים להתקדם תמיד. חובתנו כבני אדם היא ללכת וכדאי גם להזדרז. ביום כיפור הקרוב נצטרך לעצור ל-25 שעות ונדמה למלאכים. עמידה זו היא בבחינת עצירה מתודית שנועדה להכין אותנו להמשכה של התנועה המתמדת קדימה. מיום כיפורים זה עד יום הכיפורים הבא עלינו לטובה.

הרב דר' רונן לוביץ משמש כרב היישוב ניר עציון, מלמד במכללה האקדמית לחינוך 'שאנן' ומכהן כנשיא 'נאמני תורה ועבודה', מרבני צהר.

בארגון רבני צהר חברים למעלה מ-1,000 רבנים ואנשי חינוך, הפועלים בהתנדבות לקדם זהותה היהודית של מדינת ישראל, מתוך הידברות ושותפות. ארגון רבני צהר מבוסס על עקרונות של ישרה ונאמנות למדינה, תוך מחויבות להלכה ולמסורת היהודית.

ארגון צהר מזמין אותך להיות שותף באיחוד החברה הישראלית ובעיצוב דמותה היהודית של מדינת ישראל

לתרומות ולתמיכה בפעילויות של צהר: 1800-071-414 | www.tzohar.org.il

חפשו אותנו ב-f

